

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Kossuth Lajos-
utca 37. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Égész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN. Felelős szerkesztő: **Dr. TERHES SÁMUEL.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8 sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisor tér-
fogata . . . . . 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 40 fillér.

50

Előfizetést elfogad a "Gömör-Kishont" kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezelszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Búcsú szó.

A "Gömör-Kishont" ujévi első számával lekerül a nevem a lap homlokáról. Életpályám főadatai ugy követelik, hogy el kell költözni, — ha nem is a vármegyéből, de Rimaszombattól s ennek folytán le kell tennem a szerkesztői tollat.

Nehéz szívvel, de azért mégis nyugodt megelégedéssel teszem ezt, mert utódomnak már eddig is sikeres irodalmi munkássága elég biztosítékot nyújt arra, hogy a lap vezetése méltó kezébe kerül.

Búcsúzom a lap igen tisztelt olvasó közönségétől, melynek igyekeztem két évi szerkesztőségem ideje alatt hetenkint olyan vármegyei közlönyt adni kezébe, a mely nálunk a komoly, higgadt, tárgyilagos gondolkodású, hazafias es művelt emberek közvéleményének lehetőleg hű tükré legyen.

Búcsút veszek szeretve tisztelt kedves munkatársaimtól, akik engem ezen igyekezetemben a közjó érdeméből oly hűséges odaadással támogattak.

Mindenkor hálás szívvel emlékezem a közös törekvésben eltöltött időkre.

Minidnyájoknak hálás s őszinte köszönetemet fejezem s nyilvánítom támogatásukért, jóindulatukért.

Búcsúzom azzal a kellemes reménységgel, hogy ha nem is mint szerkesztő, de mint külmunkatárs s mint e vármegyének továbbra is hű fia és jövőendő állandó lakója — külmunkatárs gyanánt egyben-másban szolgálatára lehetek e lap rovatainak.

Közönség és munkatársak iránt mindenkor érzett hálás tiszteletem s ragaszkodásom ismételt kifejezéssel vagyok

Putnokon, 1902. december 28. án

Dr. Dienes Gyula,
ügyvédj. várm. tb. aljegyző.

TÁRCZA.

Vadászunk.

— A "Gömör-Kishont" eredeti tárczája. —

A kastély nagy, czimeres ebédőjében éjjel 11 órakor a szíves és szeretetreméltó úrnő egészségére ültették ki az utolsó pohár pezsgőt, azután az egybegyűlt társaság szétoszlott, ki ki a maga szobájába, éjjeli nyugalomra; a társaság férfi tagjai azzal a gondolattal, hogy másnap reggel korán kell ebredni, gyorsan készen lenni, mert már a reggel hat órára előálló fogatokon indulnak a hegyek közé vadászni.

Reggel hat órára a szánkok egymásután siklanak elő, a szomszéd birtokosok közül sokan csak most érkeznek meg habós, tajtékzó lovaikon.

A vadász-társaság reggel pont hat órakor teljes számban együtt is van a kastély ebédőjében, a hol egy hosszú asztal görnyed a pompás vadász reggelitől. Sonka, hideg sülték, hideg szárnyasok, pastétomok, sajtok thea, cognac és különféle palinkafélék.

Pompás kép így indulásra készen látni egy harmincz tagú vadász-társaságot. — A figyelőt meglepi a söktéfé izlés, a melylyel a vadász ruhájának külső formáját megadja; vannak persze, a kik csakis a praktikus szempontot nézik; ezek a kipróbált, régi vadászok, de ismét, a kik ritkábban és kevesebb következetességgel vadászunk, ezek már itt sem feledkeznek meg a teljesen stilszerű vadász elegantiáról; ez is az egyéni hajlamok szerint variálódik.

Ismerkedésre szükség nincsen, mert „pertu” czimborá az egész társaság. Ösmerik egymást, tán jobban, mint kellene. — Viszont ez a társalgás tónusát végtelen bizalmas jellegűvé teszi és egyik trefa szüli a másikat. Nimród vadász-sikerekben megőszült tagjai nem egyet csipűnek a kezdő, fiatal vállalkozókon.

De a tréfa az étkezés között nem tarthat sokáig, a vadászrendező nem sokáig érti a tréfát, az ő vadászszeszvédője már ott jár a bérécek tetején, hallja a hajtók kiabálását, lármáját, hallja menekülő vadtól felkavart harszót zörgését, látja a vadat és óhajtja azt már leteríteni. — A fiatalabb gárda szívesen hangoztatná még a jelszót, hogy egy pohár snapsz a hazáért meg nem árt,

Beköszöntő.

Rimaszombat, 1903. január 1.

Szubjektív és objektív okaim voltak lapunk szerkesztésének elvállalására.

Szubjektív okom az, hogy pálam az írás és különösen az újságírás nemesak élvezet, de valószínűsleges életszükséglet.

Objektív okom volt e lap munkatársainak irántam való bizalma. Főképpen ez a bizalom adott bátorságot a szerkesztői tisztség elvállalására. Ilyen munkatársi gárda mellett szerkesztőnek lenni nemesak szép, de könnyű dolog. Ilyen munkatársi gárda mellett azt hiszem én is eleget tudok majd tenni ezen kötelességnek, a melyet a közvélemény lapunk felelős szerkesztőjére ró.

Most valami programfelet kellene írnom. De ez teljesen felesleges. Lapunk iránya továbbra is a régi marad. A vármegyei és városi közvélemény szócsové akar továbbra is maradni. Nyugodtan, elfogultság és szenvedély nélkül ismertetni és bírálni az egyes tényeket, felvilágosítást adni a közönségnek a történekről, utbagazaitást nyújtani ott, a hol szükségesnek látjuk; méltányolni az érdemes munkát, ez lesz továbbra is a célunk.

Ha ezen nemes célunk eléréséhez sikerül megnyernem a munkatársak eddigi támogatását és a nagy közönség jóindulatát, akkor lapunk hivatását az én szerkesztésem alatt is be fogja tölteni.

Dr. Terhes Sámuel.

Uj év — uj feladatok.

Az új esztendőnek imént kinyitott kapuján az új feladatoknak és kötelességeknek egész aradata zúdul a közigazgatás minden ágazatának vezetőire.

A falusi bírótól kezdve fel a központig, min-

de a rendező kimért hangon adja ki a jelszót az iadulásra. Mindenki a fegyveréhez nyúl, vállára akasztja azt s azután indul vadász-reménnyel a lent álló fogatokhoz. Öt percz múlva hosszú vonalban vágatnak a csillingelő lovak szánkóikkal a közeli bérécek szűk völgyei felé.

Egy ponton zart katlant képeznek a hegyek; a társaság itt kiszáll s logadja a kétszáz hajtó harsogó „jó reggelt kívánunk”-ját. A rendező kiválik a csoportból s komoly ábrázattal büszkén tekint végig botokkal felfegyverezett tömör csapatján! A német császár, ha gránátosai között megjelenik, ezek monoton hangon, tenséges erővel kiáltják porosz nemetséggel: „Jut Morgen Majestät!” mire a császár odakiáltja kedvelt katonáinak: „Jut Morgen Jrenadiere!” Ez jutott eszébe a kedves rendezőnek, mert ő is hasonló tensőbbsséggel kiált oda: „Jó reggelt hajtók! A vezérök jelenti alassan, hogy kétszáz vanunk, fiatalok és öregebbek; de mind egészségesek; de nem is lehet más ott a meredek lejtőkön, hullámlatos hegygerincektől meg-megszakított hegyoldalon hajtó mas, mint jól tagba szakadt, erőteljes ember!

A rendező tisztában van a szereppel, mint egy jó hadvezér, ösmeri annak minden zegét-zúgát, Napoleoni nyugalommal tekint azon körül.

Frisz téli levegő, 14 fokos nulla alatt, a mely pirosra csipi a leghalványabb arcot is és jobban szolgálta halvány fővárosi hölgyeknek is, mint bármely bécsi pirosító.

Köztül meredek bérécek, egyik oldalt kopár legelő talaj, más oldalt erdőtől fedett hegylánczok és az egész képre reá borul a természetnek oly poetikus szemfedője: a keményre fagyott tiszta fehér hólepel! A katlant takarja a tiszta, felhőtelen kék ég! Nini! Kék-fehérről, szegény elhunyt királynék színei, tehát azok jegyében vadászunk! Nem beszélünk, mert esend és nyugalom a vadászatnak, míg tart, a jelszava és mégis derűs mosoly játszik az arcokon! A természet hatalmas nagy és végtelen! Borús, fájdalmas, sőt melancholikus lélekkel ebredtem magam is! Itt állok most zord, fagyasztó hidegben, nem látzuk ki egy fűszál, nem látni mást, csak kopasz vagy száradt levéltől fedett fákat, a kímulás, a balál képe a természet s mégis a borzasztó hidegben perczről-perczre mintha jobban felmelegednék a lelkem!

Távol a nagy világ zajától, küzdelmeitől, csalódásaitól és mondjuk sokszor esalásáigaitól, a nyugalom ez

den tisztviselőnek az új törvények és rendeletek tanulmányozásában fő a feje.

Egész kis könyvtárat kell megérteni, megértetni, s fakó holt betűit színes életté, valósággá változtatni. A kodifikáló elmék íróasztalánál és a törvényhozás üvegházában kicsirázott reformeszméknek a gyakorlati élet talajába való átültetése országszerte most kezdődik.

A reformok között egyik legfontosabb a közigazgatásnak ugynevezett „egyszerűsítéséről” szóló törvények, rendeletek és utasítások végrehajtása. Ezeknek alapgondolata mindenesetre a legnemesebb és leghazafiasabb intenczióból származott, mert a jó és gyors közigazgatásra elvitázhatatlanul igazi nagy szükség van, már csak azért is, mert ez az egyik kulcsa a nemzetiségi és szociális kérdések megoldásának; — de azért még nem egészen bizonyos, hogy ezek a most életbe léptetendő új rendeletek minden részletükben valóban szárnya-hordozói lesznek-e annak a lón óhajtott jó és gyors közigazgatásnak... Ezt majd csak maga az élet, a gyakorlat fogja megmutatni.

Annyi máris bizonyos, hogy a vaskos kötetet képező szabályrendeletek egyik-másik szakasza „egyszerűsítés” helyett inkább bonyolultabbá, nehezebbé teszi az ügykezelést s előreláthatólag a központi helyeken új kezelési, esetleg fogalmazói tiszti állások szervezését teszi szükségessé, — másfelől azonban az is áll, hogy a szabályrendeletekben lefektetett ellenőrzési elvek végrehajtása mellett — ha volt eddig — ezentúl „hangy tisztviselő” többé nincs. Nem lehet. — Muszáj dolgozni vagy pusztulni. Pedig sokat kell dolgozni. Bizonyos és pedig rövid határidő alatt a fölmerült ügyeket érdemileg el kell intézni.

Ez hát mindenesetre nagy és maradandó érdeme lesz az új rendnek. Másik az, hogy az egész országban egyöntetűvé válnak a közigazga-

egyszerű és éppen azért oly nagyszerű örök világában, a hol a kép ugyan szintén változik külső megjelenésében, de benső értékében, törvényeiben, igazságaiban örök és változhatatlan, a hol nincs hazugság, nincs képmutatás, nincs csalódás, minden olyannyira igaz: itt a szív, a lélek, ha gondolkodni, érezni tud, keresetlenül találja meg a bánatára, fájdalomára a vigasztalást. — Alig tudja mi-ért és felvidul! Mintha egy láthatatlan szellem nyulna gondos orvosi kezével és éles, vágó eszközzel a lélekbe és onnan fájdalom nélkül metszené ki a bánat minden tömlőjét!

A derült-égnek, a mely a természet örök igaz képeről, levegőjéből kiárad, sugarai lopódnak át az emberek orcáira és a derűtségnek meg van az a tulajdonsága, hogy az egyik emberé fokozza a másikét! Tehát vidáman indulunk a vezér után, szép liba-marsban, várva a jelt, hogy ki, hol marad a „Standon”! A vezér a fiatalabb generációt viszi neki a nagy hegynek; a hegy pedig meredek és hóval fedett lévén, a mász's elég nehéz! Van olyan, a ki többet jut hátra, mint előre és végre is azt kiáltja a vezér felé, nem bírom tovább, persze az nem pardoniroz, tessék folytatni, ki-ki a helyére kell, hogy eljusson! Végre elfulladt lélekzettel eljutunk a gerincez tetejére, s most már vízszintes vonalban helyezkedünk el tovább.

Egy alföldi nagy nyúl vadász teljesen kimerülve jutott a magasba; a taradságtól lába és a keze reszketett, mint a nyártaléval, és ez bizony már alig fog lövésével nyulat találni. Ennek megmagyarázták, hogy mi is hát a hegyi vadászat.

Ott állok már én is a „Standon”!

A legmagasabb pont jutott nekem! Mint a szikla-bérczi zerge állok egy kimagasló helyen Belekiáltanék tele tudóval az alattam elterülő völgybe és hegymélyedésekbe, hogy elveszített bánatom, bár ne találának meg soha többé! Olyan derűsen érzem magamat, hogy a fák közt zúgó szellő Eol hárfaszerű zenéjére, a bokrok száraz leveleinek zörgéséből, a mindinkább erősebb szél füttyléséből és saját magam esendes zümmögéséből alakult zenei egyvelegből kiforró természetes összhang mintha egy csárdás rytmusával akarna tánczra esalni.

De megszólal a vadászkiáltás, s a hajtás megindul! messze járnak még a hajtók és csak egyes, a széltől elkapott kiáltásokat halljuk mi itt fenn a magasban, a

(Sz.) A rimaszombati szinpartoló egyesület megalakulása a rimaszombati kaszinóból mozgalom indult ki, a mely azonban az egész társadalmat felölelni óhajtja a hazafias ügy érdekében. Az életre való intézmény útján a legszerényebb anyagi viszonyok között lévő egyének is lehetnek az év bizonyos szakában 4—6 héten át a legjobb vidéki színtársulat előadásait élvezni s a szinpartolás által egyuttal biztosítja, hogy itt székvárosunkban is érezhető a színművészet művelő, szórakoztató és a nemzeti szellemet fejlesztő hatásait, viszont az egyesület útján a tagok egészséges befolyást gyakorolhatnak az előadások művészi és erkölcsi értékére. — Végeredményében az egyesület közreható arra is, hogy a színművészet itt működése alatt állandó színházi épültre avagy teremre találhasson, a mi az előadások értékének emelésére és a közönség kényelmének fokozására szintén kedvezőleg fog hatni.

Az egyesület és annak alapszabályainak tervezetere és kidolgozására a rimaszombati kaszinóban a vigalmi bizottság vállalkozott, a melynek tárgyalásaiban *Samarjay* János elnöke alatt résztvettek dr. *Kármán* Aladár, dr. *Kovács* László, dr. *Szeless* Ödön, *Törköly* József és dr. *Veress* Samu, ki az első tervezetet dolgozta ki nagy alaposággal.

Az alapszabályok szerint az egyesület rendes tagja lehet minden nem függési viszonyban lévő egyén, ki két korona tagsági díjat fizet három évre és kötelezi magát ezen időre évenként a színi évad alatt bérletet tartani, a melynek összege tíz havi részletben fizetendő be. A kik függési viszonyban vannak, azok rendkívüli tagok lehetnek egy évi kötelezettséggel s azok engedélyével, a kiktől függenek.

A helyek bérleti összegei a következők: 24 előadásra körszék vagy I—II. sor zártzék 36 korona; III—IV—V. sor zártzék: 26 korona; VI—VIII. sor zártzék: 18 korona; 12 előadásra körszék vagy I—II. sor zártzék: 19 korona; III—IV—V. sor zártzék: 14 korona; VI—VIII. sor zártzék 10 korona.

A színházi bérlet nem kötelező a gyászidő, betegség, vagyoni bukás és elköltözés esetén, a mikor is a bérleti jog vissza ruházható s ilyenkor a befizetett összegek visszatérítenek. A bérleti jog átörökölhető; a bérleteket a titkár eszközli és a jelentkezési sorrend az irányadó, természetesen érzékenységek lehetőleg félreteendőek és a helyek rangszerű megkülönböztetése mellőzendő.

A havi részleteket az egyesület pénztárnoka szedi be és a bérleti összegeket fele részben a színi évad kezdetén, fele részben közepén juttatja a szinigazgatónak, hogy az fennakadás nélkül folytathassa előadásait. — Városunk a miskolci szinikertülethez tartozván, az ottani színművészet fog itt működni és pedig teljes számban és teljes zenekarral, a legjobb erővel drámák, vígjátékok, bohózatok, népszínművek és operettek előadásával gyönyörködtetvén a publikumot. Gondoskodva lesz, hogy a színművészet működése alatt a főváros legkiválóbb művésznői és művészei időnkint mint vendégek is megjelenjenek, hogy a színi évad művészi színvonala és a közönség műveltsége ily úton is fokoztassék, egyezőval az egyesület igyekeznék fog a közönség legkisebb megterhelése mellett tagjainak a lehető legnagyobb előnyöket biztosítani. Az egyesület azonkívül hangversenyek és műkedvelői előadások rendezése által is igyekeznék fog a közönségnek műveltséget szerezni és az egyesület céljainak nagyobb anyagi erőket biztosítani.

Az egyesület vezetősége rajta lesz, hogy a város, a vármegye és a kormány erkölcsi és anyagi támogatását is biztosítsa és ekként az egylet tagjainak minél kedvezőbb feltételek mellett biztosíthassa a bérleteket.

Széleskörű aktió bevezetéséről van itt szó, a mely a közönség legmelegebb pártfogását és támogatását megérdemli, mert hisz ő lesz az, a ki a legnagyobb előnyöket fogja élvezni.

Az egyesület szervezetéről a jövő számban fogunk beszámolni.

tás minden ágában a kezelésnek és intézkedésnek összes módosítai. Aztán a közvetlenség elvének kiterjedtebb érvényesülése, meg a hol van, elég kár, hogy Gömörben még mindig nincs! — a telefontak bevonása a közigazgatás szolgálatába, mindenestre nagy és előnyös perspektívát nyitnak a jövőre nézve.

A gépezet kerekjei természetesen eleinte még nyikorogni fognak, itt-ott el is akadnak, de lassankint majd belezökken minden az új kerékvágásba. Különösen ha a gyakorlati életre ugy sem alkalmazható egyes félszeg teóriák kikopnak a szabályrendeletekből. Mert az bizonyos, hogy e rendeletek minden apró része nem fog bevalni. Ezt a közönség és a tisztviselői kar mihamar észre fogja venni és azt is kiismeri, hogy mi esoda torzhajtások vannak az új rend terebélyes fájában. Ezeket arról le kell nyesegetni, a mint-hogy új „pótrendeletekkel“ egyes szakaszokat előreláthatólag meg is fognak nemsokára változtatni.

Hogy melyek legyenek azok? azt a közönség és tisztikar ítélni meg leghozzáértőbben; tehát jól teszi mindenki, a kinek az új renddel keze akad, ha észrevételeit mentül nyilvánosabban hangoztatja. (Erre a célra lapunk rovatai mindenkor nyitva állanak. Szerk.) Mert csak így lehet a jó szándéku rendszabályok hiányait megismerni s ahol szükséges, rajtuk javítani.

Gömörmegyében, mint széles e hazában mindenhol, eleinte meglehetősen nehézségeket okoz az új rend életbeléptetése s óriási új terhet és rendkívüli feladatokat ró a tisztikar minden tagjára az egész vonalon, de azért bizton remélhetjük, hogy a mi buzgó és hazafias tisztikarunk a központtól a falusi jegyzőig, vállvetett munkássággal és (amire szintén nagy szükség van) a közönség jóindulatu támogatásával, az új rend által reá rótt terhes feladatokat közmegelegedésre fogja megoldani és teljesíteni.

Ebben a reményben kívánunk Gömör-Kishontvármegye hazafias közönségének és tisztikarának — boldog új évet! *Józsa Antal.*

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 29-én dr. *Kovács* László polgármester elnöke alatt közgyűlést tartott, melyen jelen voltak a tisztviselőkön kívül: *Abonyi* Pál, *Barna* Imre, *Baksay* István, *Baksay* József, *Barányi* Gusztáv, dr. *Baksay* Dezső, *Cseh* István, dr. *Cziner* Miksa, id. *Csapó* János, ifj. *Csapó* János, *Dapsy* József, *Engel* Adolf, id. *Gaskó* János, *Gröszinger* Miksa, dr. *Kármán* Aladár, *László* János, *Molnár* József, *Rónay* Gyula, *Soós* Ferenc ács, *Soós* Ferenc tímár, id. *Süteő* István, id. *Szabó* József pénzt., *Varga* István, *Zachar* Gusztáv, dr. *Zehery* István.

Az első tárgy volt a kisdédővő-intézet és a szegények intézete tulajdonát tevő regále kötvény beváltása. A központi állampénztár az értékpapírt 600 koronával beváltotta s a város ez összegért a közgyűlés határozata szerint nem vesz újabb értékpapírokat, hanem pénzügyintézetben fogja az összeget gyümölcsözőleg elhelyezni.

A Rima folyó felső szakaszának szabályozása s a partnak védelemmel való ellátása tárgyalatott azután. A miniszter az ez ügyben hozzáintéztet felterjesztésre értesíti a várost, hogy a szabályozással a III-ik kerületi

kulturmérnökséget megbizta s ez a hivatal ki fogja küldeni szakközvetőt. A felvétel és terv díjtalan lesz, azonban fuvar és anyagot köteles a város adni és a víz-mester munkálatait díjazni. A közgyűlés ez intézkedést helyesléssel vette tudomásul.

A polgármester jelentése a köz- és adópénztárak megvizsgálásáról megnyugvással tudomásul vétetett; a pénztárakat a polgármester rendben találta s külön intézkedésre nem volt szükség.

A tűzoltó-egylet újraszervezése tárgyában a polgármester előterjesztést tett és pedig olyképp gondolja a célszerű reorganizációt, ha az önkéntes tűzoltók kedvezményben péld. pótdóielengedésben részesülnek, a fizetésű tűzoltók száma pedig a jelenlegi 29-ről 20-ra szállíthatnák le, azonban ezt a huszat kiválogatnák, s nekik havi 8 korona fizetést s félévénként előre kiadandó 24—24 korona ruhapénzt adnának. A közgyűlés az előterjesztést elfogadta azzal, hogy a tűzoltók felett a főfelügyeletet a rendőrkapitány gyakorolja.

A házi pénztár ügyvitelének rendezésére nézve a polgármester elnöke alatt kiküldött *Dapsy* József, *Glauf* Pál és *Zachar* Gusztáv tagokból álló bizottság tesz előterjesztést. Miután a miniszterium által kilitásba helyezett rendezésre nézve mindeddig intézkedés nem történt, s a rendezés csak jövő évre várható, azt javasolja a bizottság, hogy január 1-től ellenőrző könyvet vezessen a számvevő, hogy 15 naponként a czimleték állásáról tiszta kép legyen vezethető. A közgyűlés elfogadta a javaslatot, s így jan. 1-től kezdve az ellenőrző könyvet a számvevő a költségvetési czimletek szerint fogja vezetni.

A szabadkapusztai gazdaságban épített két cseléd-lak, jégverem és kut építésének 3300 koronát kitevő költségeit a törzsvagyonból fogják fedezni. Ezt névszerinti szavazással határozta el, mindenki igennel szavazott. A bérlo a befektetett tőke 5%-át fogja fizetni.

Az „Erdélyi Kárpát-egyesület“ azon megkeresése felett, hogy 200 koronával alapító tagnak lépjen be a város, a szomorú anyagi viszonyokra való utalással sajnálattal tért napirendre a közgyűlés.

Müller Géza lelezet betöltvén a 7 évet, a város tartozik róla gondoskodni. 1902. december 1-től havi 8—8 korona tartásdíjat és 1/2 évenként 12—12 korona ruhára valót állapított meg a közgyűlés azzal, hogy miután az e célra felhasználható összeg már elfogy, a helygymiszternél feliratilag kérelmeztessek, hogy a 7 éven felüli elhagyott gyermekek ellátásához szükséges összeget az árva-alapból utalja ki.

Osvald Mária segélyezés iránt beadott kérvényére a szegények intézete pénztára terhére neki havi 4—4 kor. segély szavaztatott meg.

A legutóbbi közgyűlésen a költségvetés tárgyalásakor felvetett indítványok tárgyalására és előterjesztés tételére bizottságok küldettek ki és pedig:

1. A városi középső malom 36000 kor. megváltása tárgyában: városi ügyész, dr. *Zehery* István, *Molnár* József, *Baksay* István, *Glauf* Pál főjegyző.

2. Utczák, terek tisztántartása, rendezése, csatornázás és vízvezeték tárgyában: dr. *Zehery* István, dr. *Szabó* Károly, dr. *Ráróssy* Gyula, *Jacsko* Pál, dr. *Kármán* Aladár és rendőrkapitány.

3. A helypénzszedési díjszabás rendezése tárgyában. *Ügyész*, *Szabó* József mézárós, *Szabó* Elemér, ifj. *Süteő* István és rendőrkapitány. Mindegyik bizottság a polgármester elnöke alatt fog tárgyalni.

Végül az ügyvitel egyszerűsítésére, a gyámügyi ügyviteli szabályok és kézbesítés egységes rendezése tárgyában hozott új miniszteri rendeletet mutatta be a polgármester, s az árvaszéki iratokra nézve kimondták, hogy azok kiselejtezésig az irattárban maradnak.

Ezzel a közgyűlés véget ért, s a polgármester az egybegyűlt városatyáknak boldog újévet kívánt, mit ezek lelkes éljenzéssel viszonzottak.

honnan a szem egészen tisztán lát bele a meghajtott ritkás erdőterületre; végre a hangok és a bokrok csörtetése a fákon mindig közelebb hangzik; az eredmény is látszik: a magasból gyönyörűen lehet figyelni, hogyan menekül a vad a hajtó elől; a nyulak kétségbeesetten szaladoznak ide s tova; mögöttük a hajtók hosszú lármás láncza, oldalt bármerre futnak, a vadászok puskatüze fogadja őket; ijedelmüket fokozza, hogy a felvert rókák is, a melyek pedig ugy szeretik a nyulpecsenyét, ott szaladoznak a bekerített helyen; kétségbeesve ugrosnak az őzek is, s bosszusan futnak a vaddisznók; — az utóbbiak azonban nem vesztik el bátorságukat; nekik nem tetszik az irány, a merre a hajtók őket szoritják, tehát csapatba verődve visszatörnek és áttörnek a hajtók rajjonán, hogy aztán a vadászok elől végleg eltűnjenek; ma tehát nem lövünk vaddisznót, maradnak tehát a nyulak, rókák és őzek!

A vadak mind szűkebb területre jutnak. Kétségbeesésükben elszánják magukat, hogy neki vágnak arra, a merre őszönök viszi, persze mindenütt puskatüz fogadja őket és a bérczek, mint valami háborús jelenetben, viszhangzanak az egymásután következő puffogatásoktól, egyik-másik nyul ugy vágtat fülét hátrahúzva, hogy kacagással lö utána a vadász, s egyik-másiknak sikerül is így a szabadulás; szegyen a futás, de hasznos, ez a nyulak jelszava!

Az első hajtás befejezve, jön a második, jön a harmadik, — s így megy ez, míg egy órákor egy tisztán az egész társaság össze nem jön egy kis villásreggelle.

A zsákmány felterítve, fajok szerint szép sorban. Távolabb hatalmas máglya tüzek, egyik körül a vadászok, a másik körül a hajtók.

A havas földre odánánynak mag-lóhereszárát és a társaság leheverész arra, mint júniusban a puha pázsitra.

A hegytetőn vihar tör ki. A szél ijesztőn süvit, itt ott mintha bömbölne; de a patgógó hasákok lángainál a társaság oda se néz neki, a bográcsban forr a víz, a vízben föl a kolbász, a szalonna, hideghus és jó karcos bor csillapítja az éhséget és szomjuságot, sőt a jókedv már tombol, a vadászviccezek és mulatságos élmények elbeszélés kaczajt-kaczajra halmoz.

Igy hőmézők között, 14 fokok hidegben heverészni a földön, kedélyesen falatozni, kacagani és tréfálkozni,

mindezek érthetővé teszik nekem az északarkai expedíciók elviselhetőségét, és hogy csak a nagy hidegek szokatlansága ijeszt bennünket az ilyen helyzetektől. Értetőbbé válik, hogy miképp tanyázhatnak a cigányok szellős sátorban a legnagyobb hidegben is; érthetővé válik, hogy a téli hadjáratokban a katonák táborozása a szabadban keserves, de végre is megszokható. A téli vadászások mindenestre edzenek a hideg megszokásához. Nagy hibának is tartom, ott a jeges földön heverve jutott eszembe, hogy hadvezetőségünk nem rendez téli manővereket. Isten kegyelméből és a magam vitézségéből 15 éve vagyok katonatiszt, de még téli manőverben nem vettem részt, ugy érzem most, mintha a vezérkar déli tanácskozásánál volnék jelen, persze itt a támadók mi vagyunk, a védekezők (nyulak és társaik) csak a szaladásra szoritkoznak, de mégis felér egy kis téli manőverrel. Mi lenne a mi hadseregünkben, ha egy decemberi reggel mozgosítanak, és kényszerítenék az orosz sikkok hófedte mezőire rukkolni. Hát végre megszokná ezt a csatározást is, mert hisz az ember a legjobb szokás állapot (mit a német *Gewonheits-Thier*-nek mond), de hát baj az, ha a magunk kárán kell hideget elviselni tanulni.

Meg is vitattuk ezt ott nyomban, de a vadászat rendezője érdekesebbnek találta elmesélni azt, hogy volt idő, midőn a vaddisznó vadászat avatott valakit mesterré, de akkor még a vaddisznót a vadász csak megszerétezhette, hogy a vadat felbőszítse; a sebzett vad dühösen rontott a vadászra, a ki térdre ereszkedve késsel a kezében volt köteles a gyilkos vadat bevárni s halálos dőféssel legyőzni, míg ma a fejedelmi vadas kertekben tartott vaddisznók az étetők által jóformán megszelidítettek és ezek lesznek a fejedelmi vadászok elé hajtva s még így is minden fejedelmi sebző lövés után azonnal egy második lövést ad le a fegyvertartó vadász, hogy gazdáját a támadás lehetőségétől is megóvja. — De azért *Coburg* Fülöp atyját az öreg *Coburg* Agoston herceget majdnem megölte egy vaddisznó; már fel is borította a herceget, midőn egy fiatal gyakornoka a vadat biztos kézzel leterítette, persze a gyakornokot azonnal erdőmesterré nevezte ki.

En sokkal vigabbnak találtam az esetet beszélni, hogy a szomszédomra oly tömegben futottak a nyulak, hogy az nem tudott kiigazodni, melyikre löjjön hát és e

közben általános kacaj között valamennyi gunyosan hátra nézve állott tovább; a másik szomszédomnak meg neki futott a nyul ugy, hogy az hideg vérrrel felrugta azt, s mikor az lábra állott, engedte 40 lépésre szaladni és csak akkor terítette le biztos kézzel. — No de még jobb ennél, mondja a szomszédom, — hogy fiskális barátunk (ki lehetne más, mint én magam) commandóra lötte le a nyulat; mikor egy kétségbeesett nyul örülten száguldott előtte, odakiáltottam neki: vigyázz! ezelőzz tüzelj! mire az még visszakialtott: és talájl! és aztán a nyulat ugy pofon lötte, hogy a hegy lábáig gurult!

Az egyik nyulra pedig hárman is löttek s annak lett odaitelve, a ki legjobban tudott disputálni és legrosszabbul löni, tényleg azonban az lötte, a ki egy szót sem szólt; no de hiszen a legjobb lövő volt; általában tény az, hogy a jó lövő tudja a legkevesebb eredményt szóban felmutatni, míg a rossz lövő óriási sikereket arat, de az általa leterített vadakat nem lehet feltalálni; olyan mélységekbe esnek, a hol nem lehet nyomukra akadni, vagy a sebet elviszik és távolabb elvérzenek.

Igy mulik a pibeud, komoly és tréfás históriák között.

Félóra mulva ujra kezdődik a harc. Délután 2 óra van s még ötig tart a vadászat. A vihar iszonyuan fokozódik a hegytetőn; a legerősebb férfiak is megingatja és még azok is belekapaszkodnak egy fatörzsbe, hogy a szél bele ne sodorja őket valami mélységbe!

De az igazi vadász még a viharral is daczol!

En gyönyörű ponton állok; nyílt hely, a hol a vihar a legerősebb tombolással vág; a kilitás határát egyik oldalon a borsodi bük-k-hegység zárja el, az ez alatt elterülő hegyek csak apró domboknak látszanak és a dombok s lejtők beleolvadnak az összefolyó fensíkba; az apró részletek eltűnnek; a másik határ az ajnácskői bérczek-től befogva, ez a távlat korlátoltságánál fogva a legszőkebb; annál fejedelmibb a kép a kárpátok felé; — itt a szép Rima és Sajó völgye ölelkezik össze, mindkét egymást imádó lény, szerelmes párocska; — olyan meleg és édes ez az ölelkezés s még hozzá örökre tart, a természet nem merül ki soha szenvedélyeiben, csak a korlátolt embernél nyilatkozhatik ez! Az emberben élő szerelem csak iczi-piczi szikrája az egész természet szerelmének; mert onnan ered s azzal forr össze is vég-eredményeiben; az idealismus a szerelmi vágy szülte

Előfizetési felhívás.

Először jelenik meg lapunk ez évben. Ezzel át-
léptünk a huszonnegyedik évfolyamba. Negyedszázados
multja e lapnak biztos záloga annak, hogy azt a fel-
adatot, mely a vidéki sajtó előtt áll, lapunk továbbra
is megfogja mindig oldani, s hogy a vármegye közön-
ségének igényeit, melyeket egy helyi közlönyhöz köt,
teljes megelégedésre kielégíti. A vármegye t. közönsége
a lefolyt 23 esztendő alatt mindig élénken érdeklődött
lapunk iránt, mint oly közlöny iránt, mely a vármegye
székhelyén a tüzből szolgálja a közönség érdekét és
igyekszik a lehető legauthenticusabb képet nyújtani
minden oly eseményről, mely közérdekű és igyekszik
minden oly ügyben, mely a hivatalos világ aktáiban rej-
tőzik az olvasó közönségnek kellő felvilágosítást, érte-
sítést nyújtani. — Lapunk e czélt úgy valósítja meg,
hogy a szerkesztőség munkáját a munkatársak egész
serege támogatja s e munkatársak nagy része azok-
ból kerül ki, kik a közjólét ügyeinek intézésére van-
nak hivatalos és a vármegyei élet és szervezet főbb ágait
vezetik. Lapunk iránya a régi megfontolt higgadt alak-
ban tolmácsolni egyrészt a közönség óhaját a hatóság-
okkal szemben, másrészt a hatóságok támogatása fel-
adatainak megoldásában. Ezt a közvetítő szerepet lapunk
azonban csak úgy lesz képes megoldani, ha a közönség
továbbra is hozzájárul érdeklődésével munkánkhoz és ha
anyagi hozzájárulását nem vonja meg tőlünk. — Mint
eddig is, úgy a jövőben is arra törekszünk, hogy
lapunk irodalmi színvonala elérje azt a pontot, melyen
a fejlett izlésű közönség óhajta. Lapunk szépirodalmi
munkatársai a fővárosi lapokból is ismert író emberek, kik-
nek tollából mindig eredeti cikkeket közlünk. Felkérjük
tehát a vármegye t. közönségét, járuljon hozzá e lap
felvirágztatásához előfizetésével, mely csekély ösz-
szegben van megállapítva. — Lapunk t. előfizetőit és
barátait pedig arra kérjük, hogy ez évre szóló
előfizetéseiket minél előbb megújítani sziveskedjenek,
nehogy azután a lap szétküldésében akadály
merüljön fel; azokat pedig, kik előfizetési díjaikkal
hátrálékban vannak, kérjük annak mielőbbi kiegyen-
lítésére, mert ellenkező esetben kénytelenek vol-
nánk a lap küldését beszüntetni.

Lapunk előfizetési ára:

télévre . . . . . 4 korona,
negyedévre . . . . . 2 korona.

Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Hirek és vegyesek.

**Boldog újévet! A mai nappal meg-
kezdődik az 1903-ik év, örömmel ragadjuk
meg az alkalmat s lapunk előfizetőinek,
munkatársainak és jó barátainak örömtel-
jes, boldog újévet kívánunk!**

A „Gömör-Kishont” szerkesztősége
és kiadóhivatala.

Ujévi üdvözlések megváltása czéljából a
Rimaszombat és vidéke jótékony nőegylet, valamint a
gömörmezei magyar közművelődési egyesület rima-

édes képzetek tára, eszményi felfogás, mit philosophikus
szellem rendszerbe fog, meg a természet, az az igazi, a
valódi kápos; minél kevesebb társadalmi kényszer s
akadály áll útjába az idealizmusnak, annál előbb eléri az
ember a természet tiszta, igaz szerelmét; legjózanabb
idealizmus, a mely a természet valóját aranyozza meg.
Szép, holdvilágos nyári estén, a természet pompájában,
a ki lelkesedni tudott szerelmi vágyakért és szenvedé-
lyért, könnyen értelek, de tan te kételkedő szomszédod
ott a „Standon”, ha belelátnál lelkembe, csodálkoznál,
hogy engem 14 fokos hidegtől átjárt téli tájkép ragad
szerelmi históriák képei felé.

Igaz, hogy elmélyedve e gondolatokba, pár nyul jó
kedvűen ugrik el mellettem; de estig leterithetek még
eleget; — hiszen a vadászat vígan folyik tovább.

Az izgalom még nagyobb, a fegyveres bizonytalan-
ságnál áll, a fegyvert a lövés pillanatában a vihar a leg-
erősebb kézben is megingatja, a kilövött sörétet elkapja.
Egy nagy hegyoldalt hajtának, a honnan csak úgy raj-
zik a vad, a mely örülten iramodik szerte szét; a leg-
jobb lövők is hibáznak, a legnagyobb paczerek is találnak,
az eredmény pedig mindenkép siralmas! és a vadászok
még sem adják fel a küzdelmet, folyik a vadászat tovább,
s már az esti szürkület borul le, mikor az utolsó nyul
elfordul.

A természet urai egy kicsit kigyilkolták magukat
törvényes formák között.

Fél óra múlva a csörgős szánkatogatók megáll-
nak a kastély tornáca előtt; egy másik félóra múlva
szalonruhában ül az asztalok mellett a vadásztársaság
ékitve kedves, csábos, szellemes és elegáns hölgyek alak-
jaiktól.

A második fogásnál tartunk, s az első poharat
gritjuk a kedves és bájos háziasszonyért, a kacagások
és jókedv után itélve az utolsó pohár idejét még most
megmondani nem tudjuk.

Egy pillanatra ugyan messze elszáll lelkem, egy
befagyott ablak jégvirágai előtt áll meg fuldokolva, láza-
san, nem lát át azokon, s belül két selyem függönyök
s csipkés menyegzt is eltakarják „Öt”, úgy érzem, hogy
a melanholia egy percze ismét kísért, de van idő rá,
majd az utolsó pohár után, addig uralkodják a vadász
bohémia!

Dr. Szeless Ödön.

szombati köre részére a következő adományok folytak be:
Samarjay János, Samarjay Jánosné, Molnár Józsefné,
Molnár József, Kishonthy Gyula, Horváth János, Bak-
say József, Szabó Elemér, Dapsy József, dr. Löcherer
Tamás, Institorisz Endre és neje, dr. Szabó Károly, Mári-
ássy László és neje, Hamaliár Lajos, dr. Fornét Gyula,
Lukács Géza és neje, Szakall Vincze és neje, Kubinyi
Bertalan és neje, Bornemisza László, Bornemisza László-
né, Kolbay Sándor, Vozáry György, Lengyel György
és neje, Lokesánszky Andor és neje, Cseh István és
neje, özv. dr. Szabó Samuné, Medveczky Sándor és neje,
Kishonthy József, dr. Baksay Dezső és neje, Stech Kál-
mán és neje, Szakall Lajos, dr. Kármán Aladár és neje,
Glauf Pál és neje, dr. Cziner Miksa és neje, Kubinyi
Aladár és neje, dr. Ráróssy Gyula és neje, Geduly Géza
és neje, dr. Meskó Miklós és neje, dr. Kovács László,
dr. Glauf Pál, dr. Bleyer Leo és neje, Boczko Dániel
és neje, Terray István és neje, Frits Ferencz és neje
2—2 korona. Sütő István és neje, Mindszenty Kál-
mán és neje 3—3 korona. N. N. 40 fillér. — *A jóté-
kony adományozóknak lapunk útján kívánunk boldog
újévet!*

Eljegyzés. Szép és megható családi ünnepnek
volt színhelye f. hó 27-én az *Ethey Frigyes* nyugalmazott
városi tanácsos háza. A háziur bájos és kedves uno-
káját, — *Saxinger Ottó* tiszaluczi gyógyszerész és neje
szül. *Ethey Erzsébet* leányát: *Sárikát* akkor jegyezte el
Dr. Glauf Pál, városunk derék főjegyzője. Ahhoz
általános örömhöz és szerencsekívánatokhoz, a melyek a
fiatal párt életük ezen fontos mozzanatánál kísérik, mi
is hozzájárulunk és kívánunk nekik tartós boldogságot!

Szilveszter esti multság. A polgári olvasó-
kör ez idei Szilveszter esti multsága sok szórakozást és
mulatságot ígér. A meghívó kipattantotta a titkot, hogy
világpostában és szavalatban is lesz része a közönségnek,
mely bizonyára most is jól fogja magát érezni a kör
kényelmes helyiségeiben. Belépti díj 1 korona. Kezdeté
8 órakor.

Halálozás. Egy régi jönevű iparos hunyt el de-
cember 30-án városunkban: *Németh Károly* kalapos, a
messze vidéken jól ismert Németh testvérek régi czég
egyik tagja 73 éves korában rövid ideig tartó betegség
után. Csak nemrég kísérté ki utolsó útjára nővérét, ki
szintén magas korban 2—3 napig tartó betegség után
halt el; most maga is követi őt. Temetése ma délután
lesz.

A korcsolya egyleti teaestély dolgában a
rendező bizottság december 24-én értekezletet tartott, a
melybe elhatározták, hogy a teaestélyt csakugyan szomba-
ton január 3-án fogják megtartani és pedig a Három
Rózsa nagytermében. A táncmulatságra a rendezőség
külön meghívokat nem bocsát ki, hanem csupán laira-
gások útján hívja meg az egylet tagjait és a város és
vidék közönségét. A kitünőnek ígérkező multság iránt
nagy az érdeklődés; úgy városunkból, mint a vidékről
szamosan készülnek a teaestélyre.

Lőrinczy György új könyve. A karácsonyi
könyvpiacz egyik érdekességét képezi a Lőrinczy
György „Bujdosók” czimű most megjelent könyve. A
munka, a mely egyike a komoly irányú ifjúsági irodal-
om legkitünőbb alkotásainak, díszes alakban a Singer és
Wolter budapesti czég kiadásában jelent meg. Kapható
minden könyvkereskedésben.

Eljegyzés. *Perecz Béla* helybeli fiatal fodrász
vasárnap jegyezte el *Molnár Irmát*, Molnár János hely-
beli pék szép és kedves leányát. — Boldogság kísérik a
jegyeseket!

Időjárásváltozás. Deczember hava megirigyelte
Aprilis kollegájának kiváltságait, és a vén esztendő utolsó
napjaira megbolondult. Az óriási hidegekre következett
egy meleg nyugati szél, a mely csakhamar elolvastotta
a vastag hótakarót és tavaszt varázsolt a rideg tél he-
lyébe. Az igaz, hogy csuf, kellemetlen tavaszt, nem a
rügytakasztó kikeletet, csak ennek rakoncátlan mostoha
testvérét, a ki mindig a sárban szeret henperegni. Ez a
hirtelen időváltozás legtöbbet használt a gazdáknak. —
Elhírtván az egereknek millióit, és legtöbbet ártott a kor-
csolya sport híveinek, a kiknek, — ebben e nagy olva-
dásban, minden reménységök befagyott.

Pósa Lajos felolvasása. A Petőfi-társaság leg-
közelebbi nagy gyűlésén Pósa Lajos, megyénk nagy
szülöttje is fel fogja olvasni néhány versét. A felolvasás
iránt nagy az érdeklődés.

Halálozás. Heksch Bertalan helybeli keres-
kedőt mélyen lesújtotta hön szeretett 3 éves kedves kis
leányának Hedvignek szombaton: 27-ikén bekövetkezett
elhunyta. A szép és kedves gyermek csak 4 napig volt
beteg. Vasárnap nagy részvét mellett temették el.

A kanyaró városunkban szünőfélben van Ujabb
megbetegedések csak szórányosan mutatkoznak s leg-
inkább olyan helyeken, hol a családban már valamelyik
gyermek kiállotta a betegséget. A járvány elég súlyos
volt ugyan, azonban halálozás alig fordult elő.

Hajtóvadászat. Draskóczy László serkei
földbirtokos deczember hó 27-én nagyszabású hajtóvadá-
sztatot rendezett, a melyen a megjelentek közt ott voltak:
Lukács Géza vármegyei főjegyző, Kubinyi Ferencz
vármegyei főügyész, Lengyel Iván megyei aljegyző,
Okolicsányi Gusztáv földbirtokos, gróf Almásy
Alfréd földbirtokos, Czibur Pál nagybirtokos, id.
Alitisz Miklós és ifj. Alitisz Miklós földbirtokosok,
br. Luzsánszky István nagybirtokos, dr. Szeless
Ödön ügyvéd, Hevessy Béla földbirtokos, Gömör
Béla belügyminiszteri fogalmazó, Vályi Kálmán nyug-
csendőrtiszt, Makray Aladár, Greisinger tanár,
Madarassy Gyula, és Szécsy Oszkár jegyző. A vadá-
sztat eredményes voltát zavarta a kedvezőtlen időjárás;
már a vadászat kezdetén erős szél fújt, a mely a déli
órákban borzasztó viharra fejlődött; de így is elesett 26
darab nyul, 2 róka. Vadászat után a házigazda vendég-
szerető házában nagy vadászlakoma volt.

Öngyilkosság. Tóth Zsuzsanna nevű 15 éves
cselédeleány, ki gazdája egy értékes pipáját összetörte,

állítólag a büntetéstől való félelmében mult szombaton
a szoba falára egy szögre felakasztotta magát. Mire
észrevették, halva volt. Hulláját beszállították a kórház
halottas házába és onnan temették el.

Tűz az ujtantelvi üvegyárban. F.
hó 24-én nagy veszedelem fenyegette a első magyarhoni
üvegyártársaság ujtantelvi telepet. Az egyik mellek-
épületben ismeretlen okokból tűz ütött ki. Az erős nyu-
gati szél még növelte a veszedelmet, és méltán lehetett
attól tartani, hogy az egész virágzó gyártelep a tűz mar-
taléka lesz. Szerencsére a kokovi tűzoltóság gyors kiruk-
kolása, és ügyes munkája minden nagyobb veszedelem-
nek elejét vette.

Halálozás. Bartók János gortvakisfaludi ev.
ref. lelkész mely gyászba döntötte nejeinek született
Lovass Francziskának 65 éves korában decz. 30-án
bekövetkezett halála, mely széles körökben őszinte rész-
vételt kelt. Temetése ma lesz. Nyugodjék békében.

Elítelt katonaszökevények. Mihók János,
Gáspár János, Miklóskó Andras és Tömöl Jenő,
vármegyéinkbeli legények hatósági engedély nélkül indultak
el Amerikába, hogy katonai kötelezettségüket kike-
rüljék. Oderbergben azonban, midőn okmányaik az
osztrák-magyar határon megvizsgálták, nem bocsátották
őket ki a kultúrdre, hanem átadták őket a tescheni es.
és kir. ügyészségnek, mely a szökevények visszatérése
iránt azonnal intézkedett, megkeresvén a rimaszombati
kir. ügyészséget, hogy a szökevények ellen a véderő
elleni vétség miatt a büntügyi eljárást indítsa meg. A
legényeket a kir. törvényszék intézkedése folytán a rima-
szombati kir. ügyészség foguazába tolonczoltak és decz.
hó 20-án ítelt fölöttük a kir. törvényszék, elítélvén Mi-
hók Jánost hét heti fogházra, a többieket pedig öt-öt
heti fogházbüntetésre. A szökés a kivándorlóknak sok
pénzbe került, mert a nálunk talált pénzből még a bün-
ügyi eljárás költségeit is levonták a hatóságok. Mint hogy
a tescheui es. és kir. ügyészség naponként szállítja a
határról a kivándorló legényeket a rimaszombati fogház-
ba, figyelemzetjük a vármegye lakosságát, hogy okmá-
nyok nélkül ne induljon el senki Amerikába, mert fel-
teve, hogy a határon átszökik is, de a hajóra szálláskor
az egyesült államnak e czélra kiküldött ügynökei vissza-
terítik a szökevényt, kinek utiköltségét a tolonczolás
hosszadalmissága teljesen felemesztli.

Gömörmezei naptára az 1903-ik évre, mint
említettük — megjelent, s tartalma elég változatos, a
mennyeiben szépirodalmi részén kívül Hamos László fő-
ispán, Bornemisza László alispán, Ivánkóczy János rosz-
nyói püspök, Szentiványi Arpad és Andrássy Géza gróf
arczkepei is bent vannak, s az összes hivatalok adatai
megtalálhatók. Komoróczy Miklós, Komáromy István és
Gondelíngy József nagy gonddal állították össze a
naptárt, mely mindenestre regóta érzett szükségét pótol,
s a közönség nagy hasznát fogja venni. Kapható 1 koro-
náért minden könyvkereskedésben.

Táncmulatság Rozsnyón. A rozsnyói zsidó
ifjúság 1903. évi január hó 6-án a város háza nagyter-
mében jótékonycélu táncmulatságot rendez. A tánc-
mulatság kezdete fél 9 órakor. Beléptidíj: Személyjegy 2
kor. családjegy 4 korona.

Betörés. Tigermann és Enyedi rimaszombati ék-
szerész czég üzletébe deczember 24-én, karácsony estéjén
5—6 óra között Kapuczin Zoltán, a czégnél alkal-
mazásban lévő tanoncz és ennek bátyja Kapuczin
Rezső, munkanélküli lakatossegéd betörték és a kirakat-
ból 9 drb dupladedelű arany remontoir férfi órát és egy
drb goldin-órát elloptak. A betörés állítólag úgy történt,
hogy az üzlettulajdonos az üzlet redőnyös ajtajának el-
tört kulcsát átadta a tanoncznak, vinné el a lakatoshoz
új kulcs elkészítése végett, s a tanoncz a kulcsot bály-
jához vitte, ki egy kulcsot készített, melylyel azután a
bolthelyiségbe betörték. Enyedi Lukács a tanonczra
gyanakodott, midőn másnap a lopást észrevette s a fiut
vallatára fogta. Hosszu vallatása azonban nem vezetett
eredményre, mire cselhez folyamodott. Haza jövén az
üzletbe rákiáltott a tanonczra: „Megvan a tolvaj, a bá-
tyád ott van a város házában bilincseire verve s megvallotta,
hogy te loptad el az órákat!” A tanoncz meglepetésében
azt felelte: „Nem igaz, ő lopta el.” Így ment lépve a
naiv tolvaj és bátyja, kiket azonnal letartóztatott a kir.
ügyészség, hol a vizsgáló bíró előtt beismerték bűnüket
és a házkutatás alkalmával — deczember 27-én — meg-
kerültek a lopott órák is, melyek a padláson a korpa
között voltak elrejtve.

Vörheny-járvány Radnóton. Nagy szomor-
úsággal halljuk, hogy Radnóton a vörheny-járvány erő-
sen szedi áldozatait. Nap-nap mellett megszólalnak a ha-
rangok s a kicsi koporsókat körülállják a fájdalommal
zokogó szülők. A járvány terjedésének megállítására leg-
erélyesebb hatósági intézkedések tetettek, de úgy látszik,
kevés sikerrel.

Gyászbeset. Megyéink egyik tekintélyes családját
súlyos gyászbeset érte. Dapsy Zoltán honvéd-főhadnagy
ugyanis deczember 27-én Budapesten 35 éves korában
elhunyt. A besztercebányai tisztikar a gyászbesetről kö-
vetkező jelentést adta ki: „A m. kir. besztercebányai
16. honvéd gyalogezred tisztikara szomorodott szívvel
jelenti, hogy szeretett bajtárs Dapsy Zoltán m. kir.
honvéd főhadnagy 35-ik életévében, f. hó 27-én Buda-
pesten hosszas szenvedés után elhunyt. — A megboldo-
gult hült teteme f. hó 30-án délután 3 órakor fog a
m. kir. budapesti honvéd-helyőrségi kórház halottas há-
zából siri nyugalomra helyeztetni. Aldás, béke poraira!”

A magyar királyok első századaival és
Kálmán alkodásával foglalkozik Acsádi „A magyar bi-
rodalom története” czimű művének, most megjelent 5. és
6. füzetében. Mint az előbbi füzetekben, úgy ezekben is a
nemzet kialakulásának belső történetére, a szociális és
közgazdasági mozzanatokra helyezi a főszólyt. Nincs ma-
gyar históriai mű, melyből olyan élesen kidomborodnék
Szent László és Kálmán uralkodói munkájának jelentő-
sége. Gyönyörű fejtegetésekben mutatja ki Acsádi,
hogy az első királyok bölcs és minden ízében magyar
politikája mint csoportosította a magyarság minden réte-
gét a trón köré, mint egyesültek a magyar állameszmé-
ben a nép legkülönbözőbb elemei. Örömmel dolgozott az
egész nemzet királyi oldalán és aránylag nagyon rövid
idő alatt óriási haladást tett az anyagi jólét és polgáro-

sodás terén. László már nemcsak nemzeti, hanem megszervező birodalmi politikát követett. A kicsiny Magyarországot tengeri államná tette. Politikáját követte Kálmán is. Horvátország a magyar állam alkatesze lett! És a nagyszerű külpolitika mellett milyen óriási munkát fejtettek ki ezek a dicső királyaink a belső kormányzás terén. Mi mindent észre vett éles szemük és mi mindenre talált orvosságot bölcsességük. A pénzüveréstől, az országutak építésétől kezdve, a jogélet megszilárdításáig, a kereskedelem fellendítéséig, a katonaság szaporításától, az adóztatás igazságosabbá tételéig minden olyan mozzanatra kiterjedt figyelmük, a mi a nemzet belső és külső megerősítésére befolythatott. Egészen új távlatok tárulnak fel az előtt, ki Acsádnak munkájából ismeri meg a magyar királyság első századának és Kálmán uralkodásának történetét. Az megtudja, mi az igazi magyar nemzeti politika és az belelát a fejlődő magyar közlélek mélységeibe, az megérti a magyar társadalom, a magyar gazdasági élet alakulását, a papságnak azt a fontos nemzeti munkáját, melyet a megállapodás, a megszilárdulás ez első idejében végzett. És milyen élvezetesen vezet be Acsády ezeket a mély történelmi igazságokba! Milyen világosan értjük azt az eredményt, a mely kétségtelenül fáradságos és eredeti kutatások gyümölcse! Hiszszük, hogy a közönség méltányolni fogja ennek a kész történelmi munkának kiválóságait, méltányolni annál inkább, mert ha elolvassa, neki lesz benne a legnagyobb gyönyörűsége.

Az eszlári vérvádról szóló két kötetes óriási feltűnést keltő munkájával most készült el Eötvös Károly. E nagy szenzációt keltő művet, melynek bolti ára 12 korona, januárban teljesen ingyen kapja meg mindenki, a ki most előfizet az „Egyetértés”-re (IV., Vármegyecske 11.) Előfizetési ár: évnegyedre 10 korona, egy órára 3 korona 60 fillér.

Érdekes ujtás a hírlapirodalom terén A Független Magyarország az ujesztendő küszöbén olyan ujtással lép a magyar olvasóközönség elé, a mely ritkítja pártját a világ hírlapirodalmának történetében. Az ujtás lényege az, hogy maga a lap előfizetője legyen egyúttal a lap tulajdonosa is. Ez a végtelenül fontos cél a legegyszerűbb módon érhető el. Aki ugyanis azt a pénzt, amit évről-évre valamely lap előfizetésére szokott küldeni, arra fordítja, hogy körülbelül ugyanakkora összeg befizetése által megveszi a „Független Magyarország” hírlapkiadó részvénytársaság egy részvényét, ezzel jogot váltott arra, hogy a társaság kiadásában megjelenő „Független Magyarország” című politikai napilapot 12 (tizenkét) éven keresztül teljesen ingyen megkapassa és részesedjék mind-ama kedvezményekben és ajándékokban, amelyeket a lap előfizetőinek nyújt. Ezáltal nemcsak tizenkét esztendőre biztosít magának teljesen ingyen egy kitűnően szerkesztett napilapot, hanem egyúttal a részvény átvételével rész tulajdonosa is lesz a vállalatnak, amelynek minden jövedelmében ő is részesedik, anélkül, hogy bármiféle közzéadást vagy kötelezettséget vállalna magára.

A 200 koronás részvényt öt év alatt kell törleszteni, körülbelül ugyanolyan összegben, mint valamely lap előfizetési összege. Az első részlet megfizetése után mindenki kap 12 darab újságszélvényt, a melynek alapján tizenkét évig teljesen ingyen kapja a lapot. E kedvezmény futólagos mérlegelése is meggyőzhet mindenkit arról, hogy a „Független Magyarország” olyan előnyökhöz juttatja az olvasóközönséget, a melyekhez hasonlóra egyetlen létező lap sem képes. A napilapok legtöbbjének egy évi előfizetési ára 28 korona, sőt vannak olyan lapok is, a melyek 40 koronába kerülnek. Tizenkét év alatt tehát az előfizető fizet a lapjáért 336 koronát, illetve 480 koronát. Már most a „Független Magyarország” részvényes előfizetője fizet ugyanerre a tizenkét esztendőre mindössze 200 koronát öt évi egyforma részletekben; tehát a „Független Magyarország” előfizetője ez idő alatt megtakarít 136, illetve 200 koronát. És ezenfelül a hallatlanul olcsó áron kívül kap még egy 200 korona értékű részvényt és kap minden évben több értékes irodalmi ajándékot, a melyeknek értéke tizenkét év alatt szintén jelentékeny összegre rug.

E mellett a „Független Magyarország”, a mely tudvalevőleg a függetlenségi 48-as párt lapja, egyike a legkitűnőbb szerkesztett napilapoknak. A függetlenségi párt 60 tagja közös felhívásban ajánlja a „Független Magyarországot” és méltóan, mert ebben a lapban jelennek meg a legérdekesebb országgyűlési tudósítások, a legmegbízhatóbb politikai értesülések, a legfrissebb újdonságok. A „Független Magyarország” hasábjain megtalál az olvasó mindent, a mit más lap nyújthat neki s még mindezenkívül hetenkint felváltva olyan szépirodalmi, tanügyi, mezőgazdasági és egyéb mellékleteket nyújt, hogy a „Független Magyarország”-ban igazán megtalálhatja mindenki azt, a mit keres, a mi neki kell. A lap kiadóhivatala (Budapest, IV. Váci-utca 81.) mindenkinél szívesen ad bármilyen felvilágosítást.

Szerkesztői üzenet.

Sz. N. karácsonyi verse későn érkezett. Most már idejét multa és ezért nem közölhető.

P. P. Szeged. Remélem, hogy egy szép közgazdasági cikkel megörvendeztetés. Különbön gratulálok.

Nyilttér.*)

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

ismerősei, vendégei és jóakaróinak

Rimaszombat, 1903. január 1.

GÖMÖRI EDE, szállodás.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

ismerősei, vendégei és jóakaróinak

Rimaszombat, 1903. január 1.

GÖMÖRI MIKSA, szállodó.

*) E rovat alatt közöltétekért felelősség a beküldőt terheli.

Kárpitos és diszító.

Alulírott tisztelettel ajánlja fel szolgálatkészéget a nagyérdemű közönségnek mindenféle

kárpitos és diszító munkának

izléses kivitelbeni elkészítésére.

Szíves pártfogást kérve vagyok kiváló tisztelettel: **Schnitzer József**, kárpitos és diszító.

Lakásom: Rimaszombat, Kossuth-utca 10. sz. a.

Bérbeadó malom.

Tisztelez nagyközség előjárósága közhírré teszi hogy közséje tulajdonát képező „Felső malmát” jól berendezett fűrészszel 1903 évi január 12-én délután 3 órakor tartandó árverésen bérbe adja. — A bérlet kezdődik árverés után, és tart 1905-ik év december 31-ig. — A malom három köre és kenderitörővel van felszerelve — Árverési feltételek a község bírójánál megtekinthetők

Tisztelez, 1902. december 29.

Setina János jegyző.

Cseh István bíró.

Fali naptárak, zsebnaptárak,

irodai előjegyzési

naptárak

kapathók:

Rábely Miklós

könyvkereskedésében

Rimaszombat, Deák Ferencz u. 8. sz.

Ugyanitt egy jó házból való fiu tanulól, valamint ügyes újságelárusítók felvétetnek.

Hirdetmény.

A nagyrőczei takarékpénztár részvénytársaság 1903. évi január hó 1-étől kezdődőleg tovább intézkedésig a betétek kamatlábát a következőképp módosítja:

Ideiglenes betétek után 3 1/2% ot számít, azonban ha 1/2 évig nem hagyatnak az intézetnél, 3%-ra szállítja le.

Az állandó 4% os betétek kamatlábát, ha azok 1 éven belül kivételnek, 3 1/2%-ra; továbbá azon 4 1/2% kal kamatozó betétek kamatlábát, melyek nem árva vagy közalapítványi betétek, 4% ra szállítja le.

Ugyancsak január 1-étől kezdve a kölcsönök kamatlábát is tetemesen leszállítja.

Nagyrőczen, 1902. december 20.

Az igazgatóság.

Kiadó lakás.

Magános udvar, az Erzsébet tér közelében — Sziójártó-utca 25. szám — négy szoba, konyha, kamara és egyéb mellékhelyiségekkel bíró lakás 1903. év február hó 1-től kezdődőleg bérbe adatik. — Bővebb értesítés nyerhető. **Soós Ferencz** építésznél. 2-2

Birtok eladás.

Felső Borsodvármegyében. Gömörvármegye határán, az ézdi vasgyár tájékán 900 m holdon föllő birtok eladó, esetleg bérbeadó.

Cím a kiadóhivatalban

1-2.

Almágyi bor.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint **Deák Ferencz-utca 8. szám** alatti emeleti lakásomon almágyi szőlőmben termett ez idei saját termésű és ez időszerint kiváló jó minőségű **uj boraimnak**, a melynek tiszta és hamisítatlan valóságáért kezeskedem, pecsételt üvegekbeni eladását a mai napon megkezdtem. **Ára üvegenként: 35 kr. Palaczkokra külön 5 kr.** fizetendő.

Kitűnő zamatú **ó — pecsénye — bornak**, a mely valóságos gyógy-bor, **üvege 50 kr.**, melyre külön 5 kr. lefizetendő.

Vidékről 56 literen föllő mennyiség vételénél literje 4 1/2 krval, a fogyasztási adóval olecsóbb

Benyó Béla, bortermelő.

Hirdetmény.

6169. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **gömörnemgyei takarékpénztár és hitelbank** végrehajtónak **Petro Sándorné szül. Gelle Julianna** végrehajtást szenvedő elleni 240 korona s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtást árverést az 1881. évi LX. t. cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rimaszombat városában fekvő s a rimaszombati 440. számú telekjegyzőkönyvben A. 1. sor, 377. hrzi szám alatt foglalt Petro Sándorné szül. Gelle Julianna beltelkére és azon épült 15. szám alatti házra 1914 korona;

a rimaszombati 930. számú telekjegyzőkönyvben A. 1. sor, 1408., 1409. és 1410. hrzi szám alatt foglalt kertből, a Petro Sándorné szül. Gelle Juliannát felerészben megillető jutalékra 46 korona;

a rimaszombati 979. számú telekjegyzőkönyvben A. 1. sor, 2089. hrzi szám alatt foglalt gyümölcsösből a Petro Sándorné szül. Gelle Juliannát felerészben megillető jutalékra 20 korona és

a rimaszombati 980. számú telekjegyzőkönyvben A. 1. sor, 2091. hrzi szám alatt foglalt szőlőtől, a Petro Sándorné szül. Gelle Juliannát felerészben megillető jutalékra 18 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1903. évi január hó 13-ik** napján Rimaszombatban, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatósághoz tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási-ár 10% -át azaz 191 korona 40 fillér, 4 korona 60 fillér, 2 korona és 1 korona 80 fillért készpénzben vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. ik törvényezikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint tkvi hatóság 1902. évi október hó 10. én.

Pongrácz, kir. tszéki bíró

Eladó takarmány.

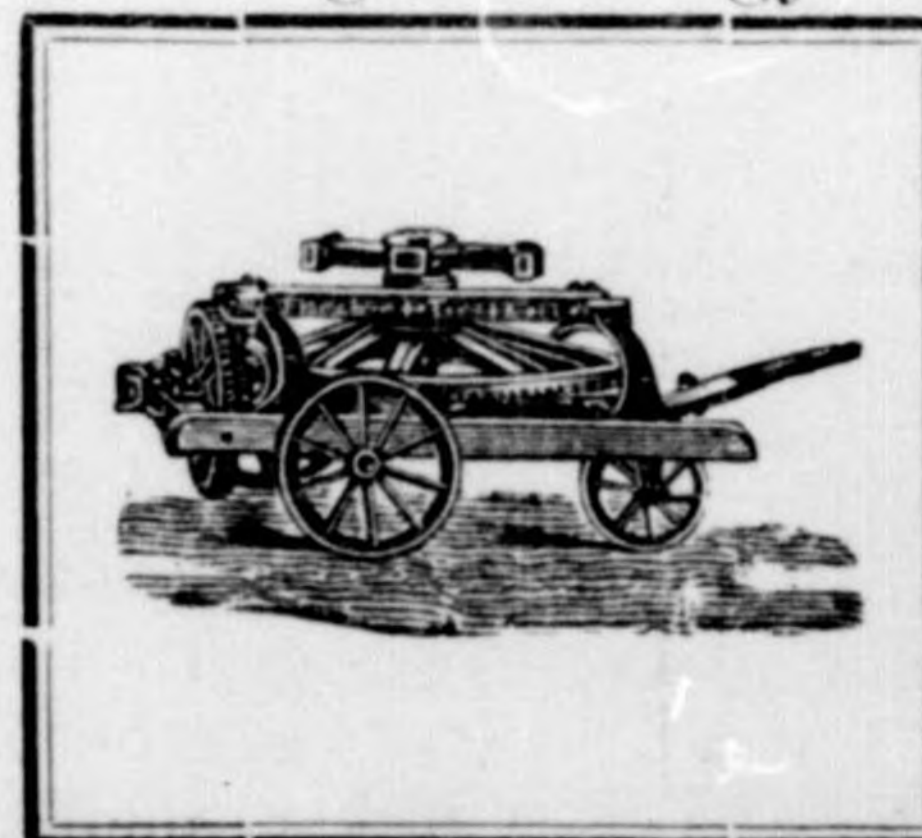
Néhai Hennyey Kálmán örökösének birtokán nagy mennyiségű **széna, sarjú és tavaszszalma eladó**; mind a legelső minőségű.

Az ár felől felvilágosítást nyújt: **Hennyey Kálmán** Rimaszombatban. 2-2

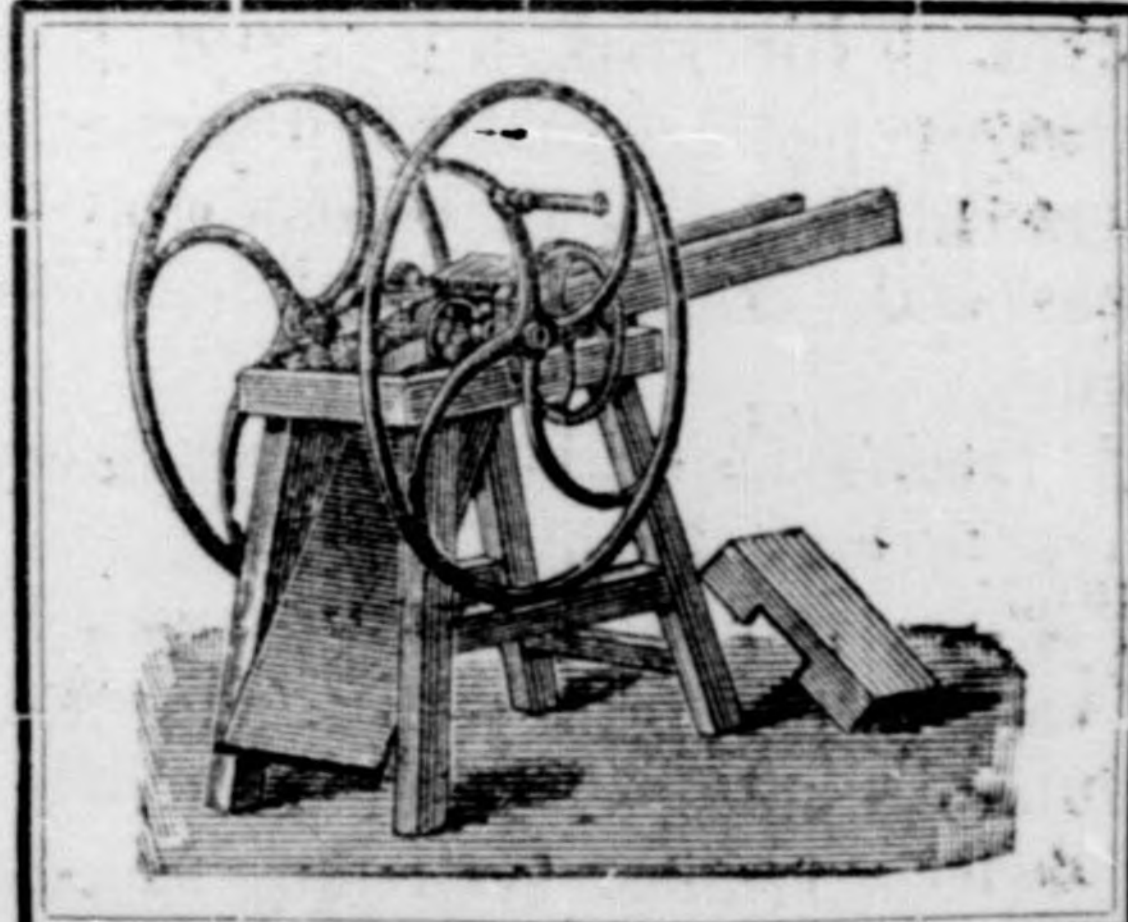
FLEISCHER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czél szerűen s gondosan gyártott jöhrnevé gépeit, nevezetesen:

Szeckavágókat, kézi- vagy járgányhajtásra
Répvágókat és tengermorzsolókat.
Olajsajtolókat és olajmagpörkölőket.
Olajmag-zúzókat, továbbá
Őrlő és daráló malmokat,

Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket, szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat, malom- és szeszgyár-berendezéseket stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban — Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.